

Mari Nasser
13.10.2021

Valtiovarainvaliokunta
Verojaosto

Lausunnon aihe: Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain sekä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 11 §:n muuttamisesta
Viite: HE 144/2021 vp

Energiateollisuus ry:n lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain sekä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Energiateollisuus ry (ET) kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa lausunnossaan seuraavaa:

Turpeen käyttö romahtamassa jo nykyisellä ohjauksella

Hallitusohjelman tavoitteen mukaan turpeen käytön tulisi puolittua vuoteen 2030 mennessä. Hallitusohjelman mukaan muutoksen on tapahduttava alueellisesti ja sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla ja siten, että se ei vaaranna Suomen sähkön ja lämmön toimitus- ja huoltovarmuutta. Tehtyjen selvitysten mukaan turpeen energiakäyttö vähenee paljon ennakoitua nopeammin ja käytön puolittuminen on tapahtumassa mahdollisesti jo ensi vuoden aikana. Syynä tähän ovat päästöoikeuden hinnan nopea nousu sekä energiaturpeen veronkorotukset. Suuri joukko alan toimijoista on jo ilmoittanut korvaavansa turpeen käyttöä. Samaa kertovat myös investointisuunnitelmat. Huoltovarmuuden takaamiseksi siirtymän on oltava hallittu.

Lattiahintamekanismi on tarpeeton

Päästöoikeuksien hinta on noussut alkuvuonna nopeasti, eikä hintojen laskua ole odotettavissa. Päinvastoin päästöoikeuksien kallistuminen on ollut ennusteita nopeampaa. Keskeinen syy hinnannousulle on EU:n päästötavoitteiden kiristyminen 40 prosentista 55 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Tämä tarkoittaa sitä, että uusia päästöoikeuksia on tulossa markkinoille tulevaisuudessa vähemmän kuin on aiemmin odotettu. Päätös turpeen lattiahintamekanismin käyttöönotosta tehtiin vuoden 2020 alkusyksystä, minkä jälkeen päästöoikeuden hinta on noussut merkittävästi. Esityksessä mainittu lisäveron asettaminen päästöoikeuden hinnan alittavalla tasolla 21,20 euroa hiilidioksiditonilta ei sinänsä ole ongelmallinen, mutta nykytilanteessa ja ennusteiden mukaan lattiahintamekanismin luominen turpeelle on tarpeetonta.

Turpeen verollisen käytön raja

Turpeen käytön romahtaessa on tärkeää huomioida huoltovarmuus, missä turpeella on merkittävä rooli. Turpeen verottoman käytön määräaikainen laajentaminen voi parantaa toimitus- ja huoltovarmuuden ylläpitoa siirtymäaikana, minkä lisäksi se antaa pienemmille turveyrittäjille mahdollisuuksia löytää markkinaehtoisia ratkaisuja turpeen käytön korvaamiseksi. Verottomuuden määräaikainen laajentaminen tarjoaa keinon siihen sosiaalisesti ja alueellisesti oikeudenmukaiseen muutokseen, jota hallitusohjelmassa on tavoiteltu.

Lisätietoja: Mari Nasser, mari.nasser@energia.fi, 050 342 7912